ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๑. ครั้นในกาลต่อมา โรคเกิดขึ้นแก่อุบาสกนั้น ฯ อายุสังขารเสื่อมรอบแล้ว ฯ อุบาสกนั้นประสงค์จะฟังธรรม จึงส่งข่าวสารไปยังสำนักพระบรมศาสดาว่า ขอพระองค์โปรดส่งภิกษุ ๘ รูป หรือ ๑๖ รูปมา เพื่อข้าพระองค์ ฯ พระบรมศาสดา ทรงส่งภิกษุทั้งหลายไปแล้ว ฯ ภิกษุเหล่านั้นไปนั่งบนอาสนะที่เขาปูล้อมเตียงของอุบาสกนั้น ผู้อันอุบาสกนั้นกราบเรียนว่า ท่านขอรับ การเห็นพระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย จักเป็นสิ่งที่กระผมหาได้โดยยาก กระผมเป็นคนทุรพล ขอพระคุณเจ้าโปรดสาธยายพระสูตรสักสูตรหนึ่งแก่กระผม เถิด จึงถามว่า อุบาสก ท่านประสงค์จะฟังสูตรไหนเล่า เมื่ออุบาสกนั้นกราบเรียนว่า สติปัฏฐานสูตร อันพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ไม่ทรงทอดทิ้งแล้ว จึงเริ่มตั้งพระสูตรว่า เอกายโน อยํ ภิกฺขเว มคฺโค สตฺตานํ วิสุทฺธิยา เป็นต้น ฯ ในขณะนั้น รถ ๖ คัน (แต่ละคัน) ใหญ่ ๑๕๐ โยชน์ เทียมด้วยม้าสินธพพันตัว ประดับด้วยเครื่องประดับทุกอย่าง มาจากเทวโลก ๖ ชั้น ฯ เหล่าเทพยดาที่ยืนอยู่บนรถเหล่านั้น (ต่าง) พูดว่า พวกเราจักนำไปเทวโลกของพวกเรา พวกเราจักนำไปเทวโลกของพวกเรา ท่านผู้เจริญ ขอท่านจงบังเกิดบนรถนี้ เพื่อยินดียิ่งในเทวโลกของพวกเรา เหมือนกับบุคคลที่ทำลายภาชนะดิน แล้วถือเอาภาชนะทอง ฉะนั้น ฯ อุบาสกไม่ปรารถนาอันตรายแก่การฟังธรรม จึงเรียนว่า ขอพระคุณเจ้าจงคอยท่า ขอพระคุณเจ้าจงคอยท่า ฯ เหล่าภิกษุได้เป็นผู้นิ่งด้วยเข้าใจว่า อุบาสกพูดกะพวกเรา ฯ ครั้งนั้น ลูกชายลูกสาวของอุบาสกนั้นร้องไห้ด้วยคิดว่า พ่อของพวกเราเมื่อก่อนเป็นคนไม่อิ่มด้วยการฟังธรรม แต่บัดนี้ให้เรียกหาภิกษุทั้งหลายมาแล้ว ให้กระทำการสาธยายแล้ว ห้ามเสียเองทีเดียว ขึ้นชื่อว่าสัตว์ที่ไม่กลัวความตาย ไม่มี ฯ พวกภิกษุคิดว่า บัดนี้ ไม่ใช่โอกาส จึงลุกจากอาสนะหลีกไป ฯ

ป.ธ.4/1

๒. อุบาสกปล่อยให้เวลาผ่านพ้นไปเล็กน้อยแล้ว กลับได้สติ จึงถามลูกทั้งหลายว่า เพราะเหตุอะไร พวกเจ้าจึงพากันคร่ำครวญ ฯ พวกบุตรจึงตอบว่า คุณพ่อครับ คุณพ่อให้นิมนต์พระมาแล้ว ฟังธรรมอยู่ ห้ามเสียเองทีเดียว เมื่อเป็นเช่นนั้น พวกผมจึงพากันคร่ำครวญ ฯ ก็ พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลายไปไหนเสียเล่า ฯ คุณพ่อครับ พระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย พูดว่า ไม่ใช่โอกาส ดังนี้แล้ว จึงพากันลูกจากอาสนะ หลีกไปแล้ว ฯ พ่อมิได้พูดกับพระผู้เป็นเจ้าทั้งหลาย ฯ เมื่อเป็นเช่นนั้น คุณพ่อพูดกับใครเล่า ฯ เหล่าเทพยดา ประดับรถ ๖ คัน นำมาจากเทวโลก ๖ ชั้น ลอดอยู่ในอากาศ ต่างเปล่งเสียงว่า ขอท่านจงยินดีในเทวโลกของพวกเรา ขอท่านจงยินดีในเทวโลกของพวกเรา พ่อพูดกับเทพยดาเหล่านั้น ฯ คุณพ่อครับ รถทั้งหลายอยู่ที่ไหน พวกผมมองไม่เห็น ฯ ก็ ดอกไม้ที่ร้อยแล้วเพื่อพ่อมีไหม ฯ มีครับ คุณพ่อ ฯ เทวโลกชั้นไหน น่ารื่นรมย์ ฯ ภพดุสิตอันเป็นที่ประทับอยู่ของพระโพธิสัตว์ทุกพระองค์ ของพระพุทธมารดาและพระพุทธบิดา เป็นที่น่ารื่นรมย์ คุณพ่อ ฯ ถ้าอย่างนั้น พวกเจ้าจงอธิษฐานว่า ขอพวงดอกไม้จงคล้องที่รถซึ่งมาจากภพดุสิต ดังนี้แล้ว จงเหวี่ยงพวงดอกไม้ไปเถิด ฯ บุตรเหล่านั้น ได้เหวี่ยงไปแล้ว ฯ พวงดอกไม้นั้น ได้คล้องที่แอกรถ ห้อยอยู่แล้วในอากาศ ฯ มหาชนเห็นเฉพาะพวงดอกไม้นั้นเท่านั้น แต่มองไม่เห็นรถ ฯ อุบาสกพูดว่า พวกเจ้าเห็นพวกดอกไม้นั่นไหม เมื่อลูก ๆ ตอบว่า เห็นจ้ะ จึงกล่าวว่า พวงดอกไม้นั่น ห้อยอยู่ที่รถซึ่งมาจากภพดุสิต เราจะไปสู่ภพดุสิต พวกเจ้าอย่าวิตกไปเลย (หาก) พวกเจ้า เป็นผู้ปรารถนาจะบังเกิดในสำนักเรา ก็จงทำบุญทั้งหลาย ตามทำนองที่เราทำแล้วแล้วเถิด ดังนี้แล้ว จึงกระทำกาละ ดำรงอยู่แล้วบนรถที่มาจากภพดุสิต ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ป.ธ.4/2

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อถสฺส อปรภาเค โรโค อุปฺปชฺชิ ฯ อายุสงฺขาโร ปริหายิ ฯ โส ธมฺมํ โสตุกาโม อฏฺ วา เม โสฬส วา ภิกฺขู เปเสถาติ สตฺถุ สนฺติกํ ปหิณิ ฯ สตฺถา ภิกฺขู เปเสสิ ฯ เต คนฺตฺวา ตสฺส มญฺจํ ปริวาเรตฺวา ปณฺณตฺเตสุ อาสเนสุ นิสินฺนา ภนฺเต อยฺยานํ เม ทสฺสนํ ทุลฺลภํ ภวิสฺสติ ทุพฺพโลมฺหิ เอกํ เม สุตฺตํ สชฺฌายถาติ วุตฺตา กตรํ สุตฺตํ โสตุกาโม อุปาสกาติ สพฺพพุทฺธานํ อวิชหิตํ สติปฏฺฐานสุตฺตนฺติ วุตฺเต เอกายโน อยํ ภิกฺขเว มคฺโค สตฺตานํ วิสุทฺธิยาติ สุตฺตนฺตํ ปฏฺฐเปสุ ฯ ตสฺมึ ขเณ ฉหิ เทวโลเกหิ สพฺพาลงฺการปฏิมณฺฑิตา สหสฺสสินฺธวยุตฺตา ทิยฑฺฒโยชนสติกา ฉ รถา อาคมึสุ ฯ เตสุ ฐิตา เทวตา อมฺหากํ เทวโลกํ เนสฺสาม อมฺหากํ เทวโลกํ เนสฺสาม อมฺโภ มตฺติกภาชนํ ภินฺทิตฺวา สุวณฺณภาชนํ คณฺหนฺโต วิย อมฺหากํ เทวโลเก อภิรมิตุํ อิธ นิพฺพตฺตตูติ วทึสุ ฯ อุปาสโก ธมฺมสฺสวนนฺตรายํ อนิจฺฉนฺโต อาคเมถ อาคเมถาติ อาห ฯ ภิกฺขู อมฺเห วทตีติ สญฺญาย ตุณฺหี อเหสุ ฯ อถสฺส ปุตฺตธีตโร อมฺหากํ ปิตา ปุพฺเพ ธมฺมสฺสวเนน อคิตฺโต อโหสิ อิทานิ ปน ภิกฺขู ปกฺโกสาเปตฺวา สชฺฌายํ กาเรตฺวา สยเมว วาเรติ มรณสฺส อภายนกสตฺโต นาม นตฺถีติ วิรวึสุ ฯ ภิกฺขู อิทานิ อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา ปกฺกมึสุ ฯ

๒. อุปาสโก โถกํ วีตินาเมตฺวา สตึ ปฏิลภิตฺวา ปุตฺเต ปุจฺฉิ กสฺมา กนฺทถาติ ฯ ตาต ตุมฺเห ภิกฺขู ปกฺโกสาเปตฺวา ธมฺมํ สุณนฺตา สยเมว วารยิตฺถ อถ มยํ กนฺทิมฺหาติ ฯ อยฺยา ปน กุหินฺติ ฯ อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา ปกฺกนฺตา ตาตาติ ฯ นาหํ อยฺเยหิ สทฺธึ กเถมีติ ฯ อถ เกน สทฺธึ กเถถาติ ฯ ฉหิ เทวโลเกหิ เทวตา ฉ รเถ อลงฺกริตฺวา อาทาย อากาเส ฐตฺวา 'อมฺหากํ เทวโลเก อภิรมาหิ อมฺหากํ เทวโลเก อภิรมาหีติ สทฺทํ

ป.ธ. 4/3

กโรนฺติ ตาหิ สทฺธึ กเถมีติ ฯ กุหึ ตาต รถา น มยํ ปสฺสามาติ ฯ อตฺถิ ปน มยฺหํ คนฺถิตานิ ปุปฺผานีติ ฯ อตฺถิ ตาตาติ ฯ กตโร เทวโลโก รมณีโยติ ฯ สพฺพโพธิสตฺตานํ พุทฺธมาตาปิตูนญฺจ วสนฏฺฐานํ ตุสิตภวนํ รมณียํ ตาตาติ ฯ เตนหิ 'ตุสิตภวนโต อาคตรเถ ปุปฺผทามํ ลคฺคตูติ ปุปฺผทามํ ขิปถาติ ฯ เต ขิปึสุ ฯ ตํ รถธุเร ลคฺคิตฺวา อากาเส โอลมฺพิ ฯ มหาชโน ตเทว ปสฺสติ รถํ น ปสฺสติ ฯ อุปาสโก ปสฺสเถตํ ปุปฺผทามนฺติ วตฺวา อาม ปสฺสามาติ วุตฺเต เอตํ ตุสิตภวนโต อาคตรเถ โอลมฺพติ อหํ ตุสิตภวนํ คจฺฉามิ ตุมฺเห มา จินฺตยิตฺถ มม สนฺติเก นิพฺพตฺติ ตุกามา หุตฺวา มยา กตนิยาเมเนว ปุญฺญานิ กโรถาติ วตฺวา กาลํ กตฺวา ตุสิตภวนโต อาคตรเถ ปติฏฺฐาสิ ฯ

ป.ร.4/4